

Državni izpitni center

REDNI ROK

Sreda, 5. maj 2010

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
ob koncu 3. obdobja

MODERIRANA RAZLIČICA

SPLOŠNA NAVODILA ZA VREDNOTENJE

Pri nalogah izbirnega tipa z enim pravilnim odgovorom več izbranih rešitev pomeni 0 točk.

Če je pravilnemu odgovoru dodano nekaj, kar ni pravilno, odgovor ovrednotimo z 0 točkami.

Če zaradi nečitljivosti popravljač ne more ugotoviti pravilnosti oziroma nepravilnosti odgovora, odgovor ovrednotimo z 0 točkami. Popravljač doda poseben znak za označevanje.

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljam. Priznamo tudi zapis, iz katerega lahko razberemo vsebinsko pravilen odgovor (npr.: Kennedy – Kenedi). Ne priznamo pa zapisov, ki imajo zaradi pravopisnih napak spremenjen pomen (npr.: Perun – Peron).

ZNAKI ZA POPRAVLJANJE

Dogovorjeni osnovni znaki za označevanje v preizkusih znanja:

- ✓ pravilen odgovor
- ✗ nepopoln ali manjkajoč odgovor
- // nepravilen odgovor

Dogovorjen poseben znak za označevanje:

- ! nerazločen/neberljiv zapis

Znake za označevanje zapisujemo:

- v preizkus znanja,
- z rdečim kemičnim svinčnikom,
- na desno stran odgovora,
- na črto za odgovor, kadar zapišemo znak za manjkajoč odgovor (✗),
- nikoli čez učenčev odgovor,
- ob zapisu napačnega dogovorjenega znaka le tega prečrtate in zapišete pravilni znak, ob prečrtanem znaku zapišite svoje inicialke,
- popravljač ne dopisuje pravilnih rešitev.

NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE OBRAZCA ZA TOČKOVANJE

I. ŠIFRA UČENCA

Pred izpolnjevanjem obrazca za točkovanje preverite, ali se šifra učenca na preizkusu ujema s šifro učenca na obrazcu za točkovanje.

Težave:

- Če šifri na preizkusu in na obrazcu nista enaki, zahtevajte od vodja centra za vrednotenje nov obrazec za točkovanje in na ta obrazec prepišite šifro učenca s preizkusa znanja.
- Če obrazec za točkovanje nima šifre učenca, jo prepišite nanj s preizkusa znanja.

II. VPISOVANJE IN OZNAČEVANJE TOČK

Iz preizkusa znanja prepišite doseženo število točk pri posameznem vprašanju naloge v prazno okence v drugem stolpcu. Pri prepisu doseženih točk so vam v pomoč oznake rešitev v moderiranih navodilih za vrednotenje v prvem stolpcu. Doseženo število točk zapишite z arabskimi številkami z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Če učenec vprašanja ni poskušal rešiti (prostor za odgovor je popolnoma prazen), se v prazno okence v drugem stolpcu vpiše črka N. Iz preizkusa znanja prepišite tudi vsoto točk posamezne naloge oziroma število točk, ki jih je učenec dosegel od maksimalnega števila točk pri posamezni nalogi. S svinčnikom HB ali B potemnite krog z ustreznim številom točk ali črko N v tretjem stolpcu.

Nasvet:

- v bližino krogov s ustreznim številom točk ne pišite drugih podatkov,
- kroge z ustreznim številom točk v celoti potemnite,
- praznih polj nikakor ne prečrtajte.

Težave:

- Če se pri prepisu točk iz preizkusa znanja zmotite, napačni odgovor prečrtajte, napišite pravilno vrednost in se ob popravek podpišite z začetnicami imena in priimka. Podpis ne sme segati iz območja okanca.
- Če se pri barvanju zmotite, to zradirajte in potemnite ustrezni krog.
- Če kroge po pomoti potemnite s kemičnim svinčnikom ali nalivnim peresom, je treba kroge dobro potemniti še s svinčnikom.

Zgled vpisovanja, označevanja in popravljanja:

X.X	N	☒	☐ 0	☐ 1
X.X	0	☐ (N)	☒	☐ 1
X.X	1	J. N.	☐ (N)	☐ 0

III. SEŠTEVANJE VSOTE TOČK

Po končanem vpisovanju in označevanju točk posameznih vprašanj oziroma nalog seštejte vsoto točk vseh nalog. Vsoto točk vpišite v del obrazca z naslovom Skupaj točke in potemnите kroge z ustreznim številom.

Nasvet:

- vsoto točk vseh nalog primerjajte z vsoto pobarvanih krogov s številom 1,
- vsoto točk nalog na obrazcu primerjajte z vsoto točk, zapisano v preizkusu znanja.

IV. VREDNOTENJE PREIZKUSOV ZNANJA UČENCEV S POSEBNIMI POTREBAMI

Pri izpolnjevanju obrazca za točkovanje preizkusa znanja učencev s posebnimi potrebami mora učitelj popravljalec potemniti tudi krog za kratico UPP.

UVOD V ZGODOVINO

1. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

1.1 6. (stoletje) 1 točka

b)

1.2 1. (stoletje) 1 točka

Skupaj 2 točki

PRAZGODOVINA

2. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

2.1 Človek se je razvil v Afriki, saj so tam našli njegove najstarejše (fossilne) ostanke (več kakor 2,4 milijona let);
v Afriki, ker so od tam potekala preseljevanja;
v Afriki, ker so tam našli najstarejše ostanke orodja 1 točka

STARI VEK

3. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

3.1 (Sumerska) slikovna pisava;
klinopis;
piktogrami;
podobopis 1 točka

b)

3.2 Nastanek pisave je (verjetno) pogojen:
z gospodarskimi potrebami (organiziranosti družbe), saj so prvi znani zapisi seznamni lastnine;
z zahtevami pobiranja davkov;
z zahtevami državne administracije;
s potrebo po ohranitvi podatkov 1 točka

Skupaj 2 točki

4. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

- 4.1** Kot kazen (zaradi upora proti Zevsu);
bil je varuh stebrov, ki so držali nebo in zemljo narazen 1 točka

b)

- 4.2** Atlas je knjiga zemljevidov, ki znotraj platnic »nosi« ves svet, kakor naj bi ga nosil Atlas;
Atlas naj bi naučil človeštvo znanj, ki so povezana s **prostorsko predstavo**;
Atlas je imel v obeh primerih opravka z zemljo in nebom in oboje najdemo tudi v atlasu 1 točka

Skupaj 2 točki

5. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

- 5.1** Bogataši se niso ukvarjali s prostorsko stisko;
večji hrup v revnejših predelih;
bogati so imeli več zasebnosti kot revni;
bogati so imeli boljše možnosti higiene;
bivališča bogatih so bila manj izpostavljena požarom zaradi gradbenega materiala 1 točka
- Opomba: Priznamo tudi odgovore, ki primerjajo bivanjske razmere bogatih in revnih.

b)

- 5.2** Zgornja nadstropja so bila zgrajena iz lesa (kuhanje na odprttem ognju bi lahko ogrozilo celotno mestno četrt);
zaradi nevarnosti požara 1 točka

Skupaj 2 točki

SREDNJI VEK

6. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

- a)
 - 6.1** (Zahodno) rimsko cesarstvo (imperij/država);
Rim 1 točka
 - b)
 - 6.2** Slabe življenjske razmere (npr. poslabšanje podnebja, viharne plime) v pradomovini; boljše življenjske možnosti na jugu Evrope (npr. milejše podnebje); želja po bogastvu rimskega cesarstva; pomanjkanje rodovitne zemlje (požigalništvo); prenaseljenost; premiki (pritiski) sosednjih ljudstev; vpad Hunov iz azijskih step 1 točka
 - c)
 - 6.3** Želja po boljšem življenju; prenaseljenost; naravne nesreče 1 točka
- Skupaj 3 točke

7. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

- a)
 - 7.1** Na freski so prikazana:
vsakdanja opravila (tkanje, predenje, trgovanje ..., ki jih je prepovedano opravljati ob nedeljah); ljudje, ki delajo; dela/obrti v srednjem veku; moška in ženska dela 1 točka
 - b)
 - 7.2** Zgodovinar razbere:
oblačilno kulturo; način/vrste dela/poklice/ročno delo; življenje/preživljjanje ljudi v tistem času; delitev del na moška in ženska dela; orodje, značilno za tisti čas; slikarske sposobnosti/tehnike tistega časa; odnos srednjeveških ljudi do nedelje 1 točka
 - c)
 - 7.3** Zaradi nepismenosti večine prebivalstva;
slike so naredile večji vtis; ljudje so si lažje predstavljalni verska sporočila; verska sporočila so bila vsem tako bolj razumljiva 1 točka
- Skupaj 3 točke

8. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

- 8.1** (Selitev v teže dostopne kraje kaže na) povečevanje števila prebivalcev 1 točka

NOVI VEK IN NOVEJŠA ZGODOVINA

9. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

- 9.1** Abecednik in Katekizem 1 točka

Opomba: Učenec mora za 1 točko navesti imeni obeh knjig. Priznamo tudi dobesedna prepisa.

b)

- 9.2** Prevod Biblike zahteva jezik z bogatim besednim zakladom; s tem je slovenščina dokazala, da je enakovredna razvitim evropskim jezikom 1 točka

c)

- 9.3** Za učinkovito širjenje svojega verskega prepričanja so protestantje pisali verske knjige v ljudskem jeziku 1 točka

Skupaj 3 točke

10. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

- 10.1** Boj za staro pravdo/boj za stare pravice; stara pravda; »Le vkup, le vkup uboga gmaina« 1 točka

b)

- 10.2** Verjetnost je zelo majhna:
ker je cesar pripadal plemiškemu stanu in je ščitil interese svojega stanu;
ker cesar ni upošteval stisk kmetov;
ker cesar ni bil zainteresiran, da bi ugodil zahtevam, ker je imel od obremenitev kmetov koristi;
ker bi cesar lahko upor zatrl z vojsko 1 točka

c)

- 10.3** Zemljški gospod, ki je imel nad kmeti sodno pravico, jim je istočasno povzročal v viru omenjene krivice, zato so se obrnili na cesarja;
verjamejo, da je cesar nevtralen/pravičen/najvišja oblast in lahko pravično reši njihovo pritožbo;
cesar odloča o vsem/bil je vrhovni sodnik 1 točka

Skupaj 3 točke

11. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

11.1 C 1 točka

b)

11.2 Delavci v tovarnah so bili kmečkega stanu, saj se je (med leti 1770–1812) število zaposlenih v kmetijstvu zmanjšalo (za približno 20 %) – (medtem ko se je število industrijskih delavcev povečalo (za približno 10 %));
delavci prihajajo iz propadlih kmetij 1 točka

Skupaj 2 točki

12. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

12.1 Razsvetljeni/prosvetljeni absolutizem;
vladala sta razsvetljeno – absolutistično 1 točka

b

12.2 Dopuščena je svoboda veroizpovedi;
kazenski sistem ni več tako oster;
odpravljajo podložništvo;
omilitev tlake;
uvedba obveznega šolanja 1 točka

Skupaj 2 točki

13. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

13.1 V Franciji 1 točka

b)

13.2 Demokracijo/vladavino ljudstva;
demokratični način vodenja;
parlamentarni način;
način, ki izvira neposredno iz naroda 1 točka

c)

13.3 S tem so utemeljili lastni upor proti kralju/staremu redu (ker je bilo ljudstvo pred revolucijo zatirano s strani plemstva);
ker so upoštevali razsvetljenska načela in če so ta kršena imajo ljudje pravico
do upora;
s tem je pravica do upora postala legalna 1 točka

Skupaj 3 točke

14. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

14.1 Taborsko gibanje;
tabori 1 točka

b)

14.2 S tem bi lažje uveljavljali nacionalne/kultурне interese (zahteve);
da bi slovenština postala uradni jezik 1 točka

c)

14.3 V obeh primerih Slovenci zahtevamo večjo enakopravnost slovenskega jezika;
obe besedili govorita o boju za pravico do uporabe slovenskega jezika 1 točka

Skupaj 3 točke

SODOBNA ZGODOVINA**15. naloga***Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

15.1 Prva svetovna vojna 1 točka

b)

15.2 Slovenci izražajo lojalen/pozitiven/dober/spoštljiv/domoljuben odnos do
vladarja (države) 1 točka

c)

15.3 Odnos se je bistveno spremenil – na začetku vojne so bili lojalni, kasneje pa imajo
odklonilni odnos/sovražen odnos/odnos se je spremenil na slabše;
kasneje pride do zahteve po samostojnosti (veselili so se propada);
Slovenci niso več zaupali AO;
odnos se je spremenil tako, da Slovenci niso hoteli biti pod AO 1 točka

Skupaj 3 točke

16. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

16.1 Avstro-Ogrska (A-O/AO) 1 točka

b)

16.2 Avstro-Ogrska je razpadla zaradi mednacionalnih nasprotij;
ker je AO izgubila vojno in narodi so se odcepili 1 točka

c)

- 16.3** Zaradi (komunistične/oktobrske/socialistične) revolucije v Rusiji;
zaradi novih držav in spremenjenih meja se je ogromno ljudi začelo seliti v svoje
nacionalne države;
zaradi gospodarskih razlogov (želja po boljšem življenju/vse posledice
vojne/povojna gospodarska kriza) 1 točka
Skupaj 3 točke

17. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

- 17.1** Namenjen je bil koroškim Slovencem, kako naj glasujejo na **plebiscitu**;
za priključitev koroških Slovencov/celovške kotline k Jugoslaviji 1 točka

b)

- 17.2** **Slovenci** naj bi bili v prihodnosti **združeni** v eni državi 1 točka

c)

- 17.3** Pričakovanja se niso uresničila – Slovenci so pričakovali narodno samostojnost,
iz besedila deklaracije pa je razvidno, da se bodo morali za to še boriti 1 točka

Skupaj 3 točke

18. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

- 18.1** ZDA/USA/Amerika;
Velika Britanija (VB/UK/Anglija);
SZ/Rusija/ZSSR 1 točka

b)

- 18.2** Karikaturist opozarja:
na Hitlerjevo/nemško nemoč (izgublja vojno) in na opustošenje, ki ga je povzročila
vojna;
na zmagovite zaveznike, ki stiskajo Hitlerja;
na možnost da bi te države uspele skupaj premagati Hitlerja/Nemčijo;
na dejstvo, da je Nemčijo treba premagati, ker je nevarnejši nasprotnik
od Japonske 1 točka

Opomba: Zgolj opisa karikature ne priznamo.

c)

- 18.3** Italije, ker je že kapitulirala 1 točka
Skupaj 3 točke

19. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

19.1 Hladno vojno sta vodili ZDA/USA/Amerika **in** SZ/Rusija/ZSSR 1 točka

Opomba: Učenec mora za 1 točko navesti imeni obeh držav.

b)

19.2 Karikaturist poudarja (ideološko) delitev sveta;
v vzhodnoevropskih državah so vladali komunisti (njihov simbol sta srp in kladivo),
zahodnoevropske pa so vodile demokratično izvoljene vlade, ki so prisegale na
svobodno (uspešno) gospodarstvo;
poudarja razliko v političnih in gospodarskih usmeritvah velesil 1 točka

c)

19.3 Dolar/levi simbol – ekonomska premoč ZDA je vplivala na konec hladne
vojne 1 točka

Skupaj 3 točke

20. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

20.1 Potrošništvo označuje miselnost, ki nastopi v drugi polovici 20. stoletja in
zahteva, da ljudje trošijo čim več 1 točka

b)

20.2 Več delovnih mest zaradi večje proizvodnje (in zato cenejši artikli);
olajšanje gospodinjskih opravil;
večja dostopnost dobrin množicam;
večja konkurenčnost;
večji zaslužek;
hitrejše kroženje denarja;
hitrejši gospodarski razvoj 1 točka

c)

20.3 Potrošništvo tedaj ni bilo možno, ker je bil standard prebivalstva nizek (prav tako
proizvodnja dobrin);
zaradi povojne obnove/gospodarstvo se postopoma preoblikuje iz vojnega v
mirnodobno;
zaradi pomanjkanja dobrin in revščine prebivalstva 1 točka

Skupaj 3 točke

SKUPAJ **50 TOČK**